

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΝΥΣΣΗΣ

Περὶ τῶν ἀπιόντων εἰς Ἱεροσόλυμα, ὧ φίλε Κηνσίτορ.

(Κείμενον)

Ἐπειδήπερ ἠρώτησας, ὧ φίλε, διὰ τοῦ γράμματος, πρέπειν ὥθην περὶ πάντων σοι καθεξῆς ἀποκρίνασθαι. ἐγὼ τοὺς ἅπαξ ἀνατεθεικότας ἑαυτοὺς τῇ ὑψηλῇ πολιτείᾳ καλῶς ἔχειν φημι πρὸς τὰς τοῦ εὐαγγελίου διὰ παντὸς ἀποβλέπειν φωνάς, καὶ ὥσπερ οἱ τῷ κανόνι τὸ ὑποκείμενον ἀπευθύνοντες κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ κανόνος εὐθεΐαν τὰ σκολιὰ τοῦ ἐν χερσὶν εἰς εὐθύτητα μεταβάλλουσιν, οὕτως προσήκειν ἡγοῦμαι οἷόν τινα κανόνα ὀρθὸν καὶ ἀδιάστροφον, τὴν εὐαγγελικὴν λέγω δὴ πολιτείαν, τούτοις ἐπιβάλλοντας κατ' ἐκείνην πρὸς τὸν θεὸν ἀπευθύνεσθαι. ἐπεὶ τοίνυν εἰσὶ τινες τῶν τὸν μονήρη καὶ ιδιάζοντα βίον ἐπανηρημένων, οἷς ἐν μέρει εὐσεβείας νενόμισται τὸ τοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις τόπους ἰδεῖν, ἐν οἷς τὰ σύμβολα τῆς διὰ σαρκὸς ἐπιδημίας τοῦ κυρίου ὁράται, καλῶς ἂν ἔχοι πρὸς τὸν κανόνα βλέπειν, καὶ εἰ ταῦτα βούλεται ἢ παρὰ τῶν ἐντολῶν χειραγωγία, ποιεῖν τὸ ἔργον ὡς πρόσταγμα κυρίου· εἰ δὲ ἔξω ἐστὶ τῶν ἐντολῶν τοῦ δεσπότου, οὐκ οἶδα τί θέλει [τί ἐστὶ] τὸ διατεταγμένον ποιεῖν, αὐτὸν ἑαυτῷ τοῦ καλοῦ νόμον γινόμενον. ὅπου προσκαλεῖται πρὸς τὴν κληρονομίαν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ὁ κύριος τοὺς εὐλογημένους, τὸ ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα ἐν τοῖς κατορθώμασιν οὐκ ἀπηρίθμησεν· ὅπου τὸν μακαρισμὸν διαγγέλλει, τὴν τοιαύτην σπουδὴν οὐ περιέλαβεν. ὃ δὲ μήτε μακάριον ποιεῖ μήτε πρὸς τὴν βασιλείαν εὐθετον, ἀντὶ τίνος σπουδάζεται, ὁ νοῦν ἔχων ἐπισκεψάσθω. καὶ εἰ μὲν ἐπωφελὲς ἦν τὸ γινόμενον, οὐκ ἦν οὐδὲ οὕτως καλὸν παρὰ τῶν τελείων σπουδάζεσθαι· ἐπεὶ δὲ καταμανθάνομεν δι' ἀκριβείας τὸ γινόμενον καὶ ψυχικὴν προστρίβεσθαι βλάβην τοῖς τὸν ἀκριβῆ βίον ἐνστησαμένοις, οὐκ ἔστι τῆς μακρᾶς σπουδῆς ἄξιον ἀλλὰ τῆς μεγίστης φυλακῆς, ὡς μηδενὶ τῶν καταβλαπτόντων ὁ κατὰ θεὸν προηρημένος ζῆν περιλείροιο. τί οὖν ἐστὶν ἐν τούτοις τὸ βλάπτον; ἢ σεμνὴ πολιτεία πᾶσι πρόκειται καὶ ἀνδράσι καὶ γυναιξίν· ἴδιον δὲ τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν βίου ἢ εὐσχημοσύνη, αὕτη δὲ ἐν τῷ ἀμίκτῳ καὶ ιδιάζοντι [βίῳ] τῆς ζωῆς κατορθοῦται, ὡς ἀνε πίμικτον καὶ ἀσύγχυτον εἶναι τὴν φύσιν, μήτε τῶν γυναικῶν ἐν ἀνδράσι μήτε τῶν ἀνδρῶν ἐν γυναιξὶ πρὸς τὰ παρατετηρημένα τῆς ἀσχημοσύνης ὁρμώντων. ἀλλ' ἢ τῆς ὁδοιπορίας ἀνάγκη ἀναιρεῖ τὴν ἐν τούτοις ἀκρίβειαν καὶ πρὸς ἀδιαφορίαν τῶν παρατετηρημένων ἄγει· ἀμήχανον γὰρ γυναικὶ τοσαύτην ὁδὸν διαδραμεῖν, εἰ μὴ τὸν διασώζοντα ἔχοι καὶ διὰ τὴν φυσικὴν ἀσθένειαν ἀναγομένη ἐπὶ τὸ ὑποζύγιον κάκειθεν καταγομένη καὶ ἐν ταῖς δυσχερείαις παρακρατουμένη. ὅπερ δ' ἂν ὑποθώμεθα, εἴτε γνώριμον ἔχει

τὸν τὴν θεραπείαν ἀποπληροῦντα εἴτε μισθωτὸν τὸν τὴν διακονίαν παρεχόμενον, καθ' ἑκάτερον μέρος οὐ διαφεύγει τὴν μέμψιν τὸ γινόμενον· οὔτε γὰρ τῷ ξένῳ ἑαυτὴν προσαναπαύουσα οὔτε τῷ ἰδίῳ τὸν τῆς σωφροσύνης φυλάττει νόμον. τῶν δὲ κατὰ τοὺς ἀνατολικοὺς τόπους πανδοχείων καὶ καταλυμάτων καὶ πόλεων πολλὴν τὴν ἄδειαν καὶ πρὸς τὸ κακὸν τὴν ἀδιαφορίαν ἔχόντων, πῶς ἔσται δυνατόν τὸν διὰ καπνοῦ παριόντα μὴ δριμυχθῆναι τὰς ὄψεις, ὅπου μολύνεται μὲν ἀκοή, μολύνεται δὲ ὀφθαλμός, μολύνεται δὲ καρδιά δι' ὀφθαλμῶν καὶ ἀκοῆς δεχομένη τὰ ἄτοπα; πῶς ἔσται δυνατόν ἀπαθῶς παρελθεῖν τοὺς ἐμπαθεῖς τόπους; τί δὲ καὶ πλέον ἔξει ὁ ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις γενόμενος, ὡς μέχρι τοῦ νῦν σωματικῶς τοῦ κυρίου ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις διάγοντος ἡμῶν δὲ ἀποφοιτῶντος, ἢ ὡς τοῦ ἁγίου πνεύματος παρὰ τοῖς Ἱεροσολυμίταις πλεονάζοντος πρὸς δὲ ἡμᾶς διαβῆναι ἀδυνατοῦντος; καὶ μὴν εἰ ἔστιν ἐκ τῶν φαινομένων θεοῦ παρουσίαν τεκμήρασθαι, μᾶλλον ἂν τις ἐν τῷ ἔθνει τῶν Καππαδοκῶν τὸν θεὸν διαιτᾶσθαι νομίσειεν ἢ περ ἐν τοῖς ἔξω τόποις· ὅσα γὰρ ἐστὶν ἐν τούτοις θυσιαστήρια, δι' ὧν τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου δοξάζεται, οὐκ ἂν τις τὰ πάσης σχεδὸν τῆς οἰκουμένης ἐξαριθμῆσαιτο [θυσιαστήρια]. ἔπειτα καὶ εἰ ἦν πλείων ἡ χάρις ἐν τοῖς κατὰ Ἱεροσόλυμα τόποις, οὐκ ἂν ἐπεχωρίαζε τοῖς ἐκεῖ ζῶσιν ἡ ἀμαρτία· νῦν μέντοι οὐκ ἔστιν ἀκαθαρσίας εἶδος ὃ μὴ τολμᾶται παρ' αὐτοῖς, καὶ πορνεῖαι καὶ μοιχεῖαι καὶ κλοπαὶ καὶ εἰδωλολατρεῖαι καὶ φαρμακεῖαι καὶ φθόνοι καὶ φόνοι· καὶ μάλιστα γε τὸ τοιοῦτον ἐπιχωριάζει κακόν, ὥστε μηδαμοῦ τοιαύτην ἐτοιμότητα εἶναι πρὸς τὸ φονεύειν ὅσῃν ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, θηρίων δίκην τῷ αἵματι τῶν ὁμοφύλων ἐπιτρεχόντων ἀλλήλοις ψυχροῦ κέρδους χάριν. ὅπου τοίνυν ταῦτα γίνεται, ποίαν ἀπόδειξιν ἔχει τὸ πλείονα χάριν εἶναι ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις;

Ἄλλ' οἶδα τὸ ἀντιλεγόμενον τῶν πολλῶν πρὸς τὰ παρ' ἐμοῦ εἰρημένα· λέγουσι γάρ· "Διὰ τί ταῦτα καὶ ἐπὶ σεαυτὸν οὐκ ἐνομοθέτησας; εἰ γὰρ μηδὲν ἦν κέρδος τῷ κατὰ θεὸν ἐκδημήσαντι ἀντὶ τοῦ γενέσθαι ἐκεῖ, ὑπὲρ τίνος μάτην ὑπέστης τὴν τοσαύτην ὁδόν;" ἀκουσάτωσαν οὖν τῆς ὑπὲρ τούτων παρ' ἐμοῦ ἀπολογίας. ἐμοὶ διὰ τὴν ἀνάγκην ταύτην, ἐν ἣ ἡ ζῆν ἐτάχθη παρὰ τοῦ οἰκονομοῦντος ἡμῶν τὴν ζωὴν, ἐγένετο <πρόσταγμα> τῆς ἁγίας συνόδου, διορθώσεως ἕνεκεν τῆς κατὰ τὴν Ἀραβίαν ἐκκλησίας, μέχρι τῶν τόπων γενέσθαι· καὶ ἐπειδὴ ὁμορός ἐστὶν ἡ Ἀραβία τοῖς κατὰ Ἱεροσόλυμα τόποις, ὑπεσχόμενος ὡς καὶ συσχεψόμενος τοῖς προεστῶσι τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις ἁγίων ἐκκλησιῶν διὰ τὸ εἶναι αὐτῶν ἐν ταραχῇ τὰ πράγματα καὶ χρῆζειν τοῦ μεσιτεύοντος. ἔπειτα δὲ καὶ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως παρασχομένου τὴν εὐκολίαν τῆς ὁδοῦ διὰ δημοσίου ὀχήματος, οὐδεμία ἡμῖν ἀνάγκη ἐγένετο ταῦτα πάσχειν ἢ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κατενοήσαμεν· τὸ γὰρ ὄχημα ἡμῖν ἀντὶ ἐκκλησίας καὶ μοναστηρίου ἦν, διὰ πάσης τῆς ὁδοῦ συμπαλλόντων

πάντων καὶ συννηστευόντων τῷ κυρίῳ. τὸ οὖν ἡμέτερον μηδένα σκανδαλιζέτω, μᾶλλον δὲ πιθανὴ γενέσθω ἢ συμβουλίᾳ ἡμῶν, ὅτι περὶ ὧν τὸ ὀφθαλμῶ ὑπεβάλομεν, περὶ τούτων καὶ συμβουλευόμεν. ἡμεῖς γὰρ τὸν ἐπιφανέντα Χριστὸν εἶναι θεὸν ἀληθινὸν ὡμολογήσαμεν καὶ πρὶν ἐπὶ τοῦ τόπου γενέσθαι καὶ μετὰ ταῦτα, οὔτε τῆς πίστεως ἐλαττουμένης οὔτε μετὰ ταῦτα προσαυξηθείσης, καὶ τὴν διὰ τῆς παρθένου ἐνανθρώπησιν καὶ πρὸ τῆς Βηθλεὲμ ἠπιστάμεθα, καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἐξανάστασιν καὶ πρὸ τοῦ μνήματος ἐπιστεύσαμεν, καὶ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάβασιν καὶ δίχα τοῦ τὸ ὅρος ἰδεῖν τῶν Ἑλαιῶν ἀληθῆ εἶναι ὡμολογήσαμεν· τοσοῦτον δὲ μόνον ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ὠφελήθημεν, ὅσον ἐν συγκρίσει γνῶναι ὅτι τὰ ἡμέτερα τῶν ἔξω πολὺ ἀγιώτερα ἐστίν.

Ὅθεν Οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον, ἐν οἷς ἐστε τόποις, αἰνέσατε αὐτόν· θεοῦ γὰρ προσεγγισμὸν τοπικὴ μετάστασις οὐ κατεργάζεται, ἀλλ' ὅπουπερ ἂν ᾖς, πρὸς σὲ ἥξει ὁ θεός, ἐάν γε τὸ τῆς ψυχῆς σου καταγώγιον τοιοῦτον εὕρεθῇ, ὥστε ἐνοικῆσαι τὸν κύριον ἐν σοὶ καὶ ἐμπεριπατῆσαι. εἰ δὲ πλήρη ἔχεις τὸν ἔσω ἄνθρωπον λογισμῶν πονηρῶν, κἂν ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ᾖς κἂν ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν Ἑλαιῶν κἂν ὑπὸ τὸ μνῆμα τῆς Ἀναστάσεως, τοσοῦτον ἀπέχεις τοῦ τὸν Χριστὸν δέξασθαι ἐν ἑαυτῷ ὅσον οἱ μὴδὲ τὴν ἀρχὴν ὡμολογήσαντες. **συμβούλευσον οὖν, ἀγαπητέ, τοῖς ἀδελφοῖς ἐκδημεῖν ἀπὸ τοῦ σώματος πρὸς τὸν κύριον καὶ μὴ ἀπὸ Καππαδοκίας εἰς Παλαιστίνην.** εἰ δέ τις τὴν τοῦ κυρίου φωνὴν προβάλοιτο τὴν παραγγείλασαν τοῖς μαθηταῖς μὴ χωρίζεσθαι ἀπὸ Ἱεροσολύμων, νοησάτω τὸ εἰρημένον. ἐπειδὴπερ ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος χάρις καὶ διανομὴ οὕτω ἐπεφοίτησε τοῖς ἀποστόλοις, προσέταξεν αὐτοῖς ὁ κύριος ἐπὶ τὸ αὐτὸ μένειν, ἕως ἂν ἐνδύσωνται δύναμιν ἐξ ὕψους. εἰ μὲν οὖν ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ἐγίνετο μέχρι τοῦ νῦν, τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐν εἵδει πυρὸς τῶν χαρισμάτων οἰκονομοῦντος ἕκαστον, ἔδει πάντας εἶναι ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ ἐν ᾧ ἡ διανομὴ τοῦ χαρίσματος ἐγίνετο· **εἰ δὲ τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ οἱ ἐνταῦθα πιστεύσαντες μέτοχοι γίνονται τοῦ χαρίσματος κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως, οὐ κατὰ τὴν ἐπιδημίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις.**

(Μετάφρασις)

ΓΙΑ ΕΚΕΙΝΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΧΩΡΟΥΝ ΣΤΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ ΣΤΟΝ ΚΗΝΣΙΤΟΡΑ

---- . ----

- 1 Ἐπειδή, φίλε μου, μέ ρώτησες μέ τήν ἐπιστολή σου, νόμισα ὅτι πρέπει νά σοῦ ἀπαντήσω σέ ὅλα μέ τή σειρά. Νομίζω ὅτι ὅσοι ἀφιερώθηκαν κάποτε στήν ὑψηλή πολιτεία εἶναι καλò νά εἶναι στραμμένοι πάντοτε στοὺς λόγους τοῦ Εὐαγγελίου καὶ καθὼς ἐκεῖνοι πού ἰσιάζονται ἓνα πρᾶγμα μέ τὸν κανόνα μεταβάλλουν σέ εὐθεία τὶς ἀνωμαλίες τοῦ πράγματος αὐτοῦ σύμφωνα μέ τήν εὐθεία ἐπιφάνεια τοῦ κανόνα, ἔτσι πρέπει νομίζω, σὰν ἓνα κανόνα ὀρθò πού δὲν ἔχει διαστραφεῖ, ἐννοῶ τήν εὐαγγελικὴ πολιτεία, τοποθετώντας τὴν ἐπάνω σ' αὐτά, ν' ἀπευθύνονται στὸ Θεὸ σύμφωνα μ' αὐτήν.
- 2 Ἐπειδὴ λοιπὸν ὑπάρχουν μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς πού προτίμησαν τὸ μοναχικὸ καὶ κατ' ἰδίαν βίον, πού θεώρησαν στοιχεῖο εὐσέβειας νά δοῦν τοὺς ἀγίους τόπους, ὅπου εἶναι φανερά τὰ σημεῖα τῆς ἑνσαρκῆς ἐπιδημίας τοῦ Κυρίου, εἶναι καλò ν' ἀποβλέπουν στὸν κανόνα, καὶ ἂν ὀρίζει αὐτὰ ὁ κανόνας τῶν ἐντολῶν, νά γίνεται τό ἔργο αὐτὸ ὡς προσταγή τοῦ Κυρίου. Ἄν ὅμως εἶναι ἔξω ἀπὸ τὶς ἐντολές τοῦ Κυρίου δὲ γνωρίζω τί νόημα ἔχει ἡ συνήθεια αὐτὴ ἂν ὑποτάχθηκε κανένας στὸν καλò νόμο.
- 3 Ἐκεῖ ὅπου ὁ Κύριος καλεῖ τοὺς εὐλογημένους νά κληρονομήσουν τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δὲν ἀπαρίθμησε μέσα στὰ κατορθώματα τῆς ἀρετῆς καὶ τὴ μετάβαση στὰ Ἱεροσόλυμα.

Ὅπου διακηρύττει τοὺς μακαρισμοὺς δὲν περιέλαβε σ' αὐτοὺς

2. Ματθ. 25,34.

3. Ματθ. 5,1. Λουκά 6,20.

κι αυτό τὸ καθήκον. Αὐτὸ τώρα ποὺ μήτε μακάριο σὲ κάνει μήτε κατάλληλο γιὰ τὴ βασιλεία, ἄς σκεφτεῖ ὅποιος ἔχει νοῦ

- 4 γιὰ ποιό λόγο ἐπιδιώκεται. Κι ἂν ἦταν ἡ πράξη αὐτὴ ὠφέλιμη καὶ πάλι δὲ θὰ ἦταν καλὸ νὰ τὴν ἐπιδιώκουν οἱ τέλειοι. Ἐπειδὴ ὅμως ξέρομε μὲ ἀκρίβεια αὐτὸ ποὺ γίνεται καὶ ὅτι προξενεῖ ψυχικὴ βλάβη σὲ ὅσους ἐπιδιώκουν τὴν αὐστηρὴ ζωὴ, δὲν ἀξίζει μακρὰ μελέτη ἀλλὰ μέγιστη προφύλαξη, ὥστε νὰ μὴν πληγωθεῖ μὲ κανένα ἀπὸ τὰ βλαβερὰ ὅποιος ἀποφάσισε νὰ ζεῖ σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.
- 5 Ποιό εἶναι τὸ βλαβερό σ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; Ἡ σεμνὴ πολιτεία εἶναι τὸ κοινὸ ἀγώνισμα γιὰ τοὺς ἄνδρες καὶ τὶς γυναῖκες. Ἡ ἰδιαίτερη ἀρετὴ τοῦ φιλόσοφου βίου εἶναι ἡ εὐσχημοσύνη κι αὐτὴ κατορθώνεται στὴν ἀκοινώνητη καὶ μοναχικὴ ζωὴ, γιατί εἶναι ἡ φύση τῆς νὰ μὴν ἐπικοινωνεῖ καὶ νὰ μὴν ἀναμιγνύεται καὶ οὔτε οἱ γυναῖκες ἀνάμεσα στοὺς ἄντρες οὔτε οἱ ἄντρες ἀνάμεσα στὶς γυναῖκες νὰ ὁρμοῦν στὶς ἀσχημίες ἀπὸ τὶς ὁποῖες πρέπει νὰ φυλαχτοῦν. Ἡ ἀνάγκη ὅμως τῆς ὁδοιπορίας καταργεῖ τὴν αὐστηρότητα σ' αὐτὰ καὶ ὁδηγεῖ σὲ ἀδιαφορία γιὰ τ' ἀπαγορευμένα. Εἶναι βέβαια ἀδύνατο νὰ κάνει μιὰ γυναίκα τόσο δρόμο, ἂν δὲν ἔχει κάποιον νὰ τὴν προσέχει, καθὼς εἶναι ἀδύναμη νὰ τὴν ἀνεβάζει στὸ ὑποζύγιο καὶ νὰ τὴν κατεβάζει ἀπὸ αὐτὸ καὶ νὰ τὴ βαστάζει στὶς κακοτοπιές. Κι ὅ,τι κι ἂν ὑποθέσωμε, εἴτε ὅτι εἶναι γνωστός τῆς αὐτὸς ποὺ τὴν ἐξυπηρετεῖ εἴτε τῆς προσφέρει ὑπηρεσίες κάποιος μισθωτός, ἔτσι ἢ ἄλλιῶς δὲν ξεφεύγει τὴν κατηγορία. Γιατὶ οὔτε στὸν ξένο ἂν ἐμπιστεύεται οὔτε στὸ δικό τῆς, τηρεῖ τὸ νόμο τῆς σωφροσύνης.
- 7 Ἐπειδὴ ὅμως τὰ πανδοχεῖα καὶ τὰ καταλύματα καὶ οἱ πόλεις στὰ μέρη τῆς ἀνατολῆς ἔχουν πολλὴ ἐλευθερία καὶ ἀδιαφορία γιὰ τὸ κακό, πῶς θὰ μπορέσει ὅποιος περνᾷ ἀπὸ τὸν καπνὸ νὰ μὴν τοῦ τσούξουν τὰ μάτια του, ὅπου μολύνεται ἡ ἀκοή, μολύνονται τὰ μάτια, μολύνεται καὶ ἡ καρδιά, ἀφοῦ τὰ μάτια καὶ τ' αὐτιά τῆς προσφέρουν καὶ δέχεται τόσα ἄτοπα; Πῶς θὰ γίνει νὰ περάσει
- 8 ἀνεπηρέαστη τόσα μέρη γεμάτα πάθη; Κι ὅποιος φτάσει στοὺς τόπους ἐκείνους, τί παραπάνω θὰ κερδίσει, ἐπειδὴ ὥς

4. Λουκά 9,63.

5. Α΄ Τιμ. 6,10.

τώρα ζούσε σ' εκείνους τούς τόπους ὁ Κύριος σωματικά, ἀπουσιάζει ὁμως ἀπὸ ἐμᾶς; Ἡ ἐπειδὴ τὸ ἅγιο Πνεῦμα πλεονάζει στοὺς Ἱεροσολυμίτες, ἀδυνατεῖ ὁμως νὰ περάσει σ' ἐμᾶς; Ἄν εἶναι δυνατό ὥστόσο νὰ συμπεράνει κανένας γιὰ τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὰ φαινόμενα, θὰ νομίσει ὅτι μᾶλλον ὁ Θεὸς ζεῖ στὸ ἔθνος τῶν Καππαδοκῶν ἀπὸ ὅ,τι στὰ ἄλλα μέρη. Ὅσα θυσιαστήρια ὑπάρχουν ἐδῶ, ὅπου δοξάζεται τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, δὲν τὰ ἰσοφαρίζουν τὰ θυσιαστήρια ὅλης τῆς οἰκουμένης.

- 10 Ἐπειτα κι αὐτό· ἂν ἦταν περισσότερη ἡ χάρη στοὺς τόπους τῶν Ἱεροσολύμων, δὲ θὰ εἶχε ἐκεῖ ἡ ἀμαρτία τὴν κατοικία της. Τώρα ὁμως δὲν ὑπάρχει κανένα εἶδος ἀκαθαρσίας ποὺ νὰ μὴν τὸ τολμοῦν ἐκεῖ, ὅπως πορνείες, μοιχεῖες, κλοπές, εἰδωλολατρίες, δηλητηριάσεις, φθόνοι, φόνοι. Καὶ τὸ κακὸ αὐτὸ ἐπιχωριάζει σ' ἐξαιρετικὸ βαθμό, ὥστε πουθενὰ δὲν εἶναι τόσο ἔτοιμοι νὰ σκοτώνουν ὅσο στὰ μέρη ἐκεῖνα, ὅπου σὰ θηρία ὁρμοῦν νὰ χύσουν τὸ αἷμα τῶν ὁμοφύλων τους ὁ ἓνας τοῦ ἄλλου γιὰ τὸ ψυχρὸ κέρδος. Ὅπου λοιπὸν γίνονται τὰ πράγματα αὐτὰ ποιά ἀπόδειξη ὑπάρχει ὅτι ὑπάρχει περισσότερη χάρη σ' ἐκείνους τούς τόπους;
- 11 Ξέρω τὴν ἀντίρρηση τῶν πολλῶν στὰ λεγόμενά μου. Γιατί λένε· «Γιατί δὲν ἔβαλες αὐτοὺς τούς νόμους καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό σου; Ἄν αὐτὸς ποὺ ἀποδήμησε μὲ ἱερὸ σκοπὸ δὲν ἔχει κανένα κέρδος γιὰ τὴ μετάβασή του ἐκεῖ, γιὰ ποιό λόγο ὑπέφερες
- 12 χωρὶς κέρδος τὸν κόπο τόσο δρόμου;» Ἄς ἀκούσουν λοιπὸν τί ἔχω νὰ δικαιολογηθῶ γι' αὐτά. Ἐξαιτίας αὐτῆς τῆς ὑπηρεσίας στὴν ὁποία μὲ ἔταξε νὰ ζῶ αὐτὸς ποὺ οἰκονομεῖ τὴ ζωὴ μας, μὲ διέταξε ἡ ἁγία σύνοδος νὰ μεταβῶ ὡς τὰ μέρη ἐκεῖνα, γιὰ νὰ διευθετήσω τὰ ζητήματα τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἀραβίας (προς διευθέτηση ζητημάτων ποὺ εἶχαν ἀναφθεῖ). Κι ἐπειδὴ ἡ Ἀραβία συνορεύει μὲ τὰ μέρη τῶν Ἱεροσολύμων, ὑποσχέθηκα ὅτι θὰ πῆγαινα γιὰ σύσκεψη μὲ τούς προϋστάμενους τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν στὰ Ἱεροσόλυμα, ἐπειδὴ βρίσκονταν σὲ ταραχὲς καὶ εἶχαν ἀνάγκη ἀπὸ κάποιον νὰ διαιτητεύσει.
- 13 Ἐπειτα κι ὁ εὐσεβέστατος βασιλιάς (ὁ βασιλιάς εἶναι ὁ μέγας Θεοδόσιος), μᾶς εἶχε ἐξασφαλίσει τὴν ἄνεση στὸ ταξίδι μὲ δημόσιο ὄχημα κι ἔτσι δὲν ἦταν καθόλου ἀνάγκη νὰ ὑποφέρω κι ἐγὼ ὅσα ἀνέφερα γιὰ τούς ἄλλους. Τὸ ὄχημα

τὸ εἶχαμε κάνει ἐκκλησία καὶ μοναστήρι καὶ σ' ὅλο τὸ ταξίδι ψάλλαμε ὅλοι μαζί καὶ νηστεύαμε γιὰ χάρη τοῦ Κυρίου.

- 14 Ἡ δική μου λοιπὸν περίπτωσις νὰ μὴ σκανδαλίζει κανένα ἀλλὰ νὰ κάνει τὴ συμβουλή μου πρὸ πειστική, ἐπειδὴ δίνω συμβουλὲς γι' αὐτὰ ποὺ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου.
- 15 Ἐγὼ ὁμολόγησα ὅτι ὁ Χριστὸς ποὺ μᾶς φανερώθηκε εἶναι Θεὸς ἀληθινὸς καὶ προτοῦ μεταβῶ ἐπιτόπου κι ἔπειτ' ἀπὸ αὐτό· κι οὔτε ἡ πίστις μου ἐλαττώθηκε οὔτε αὐξήθηκε ἔπειτ' ἀπὸ αὐτό. Καὶ τὴν ἐνανθρώπησίν του μέσω τῆς παρθένου τὴν ξέραμε καὶ πρὶν πᾶμε στὴ Βηθλεὲμ καὶ τὴν ἀνάστασή του ἀπὸ τοὺς νεκροὺς τὴν πιστέψαμε προτοῦ βρεθοῦμε μπροστὰ στὸ μνήμα του, καθὼς καὶ τὴν ἄνοδό του στοὺς οὐρανοὺς τὴν ὁμολογήσαμε ὡς ἀληθινὴ προτοῦ δοῦμε τὸ ὅρος τῶν Ἑλαιῶν. Καὶ τόσο μόνο ὠφεληθήκαμε ἀπὸ τὸ ταξίδι, ὅσο συγκρίνοντας νὰ διαπιστώσουμε ὅτι τὰ δικά μας εἶναι πολὺ πρὸ ἁγία ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν.
- 16 Γι' αὐτὸ ὅσοι φοβᾶστε τὸν Κύριο, σ' ὅποιους τόπους κι ἂν βρίσκεστε, δοξολογήστε τον, γιὰτὶ ἡ τοπικὴ μετάστασις δὲν κάνει προσέγγισις τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ, ὅπου κι ἂν εἶσαι, θὰ ρθεῖ ὁ Θεὸς σ' ἐσένα", ἂν βέβαια βρεθεῖ ἡ κατοικία τῆς ψυχῆς σου κατάλληλη νὰ ἐγκατασταθεῖ ὁ Κύριος μέσα σου καὶ νὰ πορευθεῖ μαζί σου!
- 17 Ἐνῶ ἂν εἶναι ὁ μέσα ἄνθρωπος γεμάτος ἀπὸ λογισμοὺς πονηροὺς, ἀκόμα κι ἂν βρίσκεσαι στό Γολγοθὰ ἢ καὶ στό ὅρος τῶν Ἑλαιῶν, ἀκόμα καὶ κάτω ἀπὸ τὸ μνήμα τῆς Ἀναστάσεως, εἶσαι τόσο μακριὰ ἀπὸ τὸ νὰ δεχτεῖς μέσα σου τὸ Χριστὸ ὅσο κι ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἔκαναν οὔτε κᾶν τὴν ἀρχικὴ ὁμολογία.
- 18 **Συμβούλεψε λοιπόν, ἀγαπητέ μου, τοὺς ἀδελφοὺς ν' ἀποδημοῦν ἀπὸ τὸ σῶμα πρὸς τὸν Κύριο κι ὄχι ἀπὸ τὴν Καππαδοκία στὴν Παλαιστίνη.** Ἄν ὅμως προβάλλει κανένας τὸ λόγο τοῦ Κυρίου ποὺ παραγγέλλει νὰ μὴν ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ἃς προσπαθήσει νὰ καταλάβει τὸ λόγο. Ἐπειδὴ ἡ χάρις καὶ ἡ διανομὴ τοῦ ἁγίου Πνεύματος δὲν εἶχε ἀκόμα ἐπιφοιτήσει

14. Β' Κορ. 5.8.

15. Πράξ. 1.4.

τοὺς ἀποστόλους, τοὺς πρόσταξε ὁ Κύριος νὰ μείνουν μαζεμένοι στὸ ἴδιο μέρος, ὥσπου νὰ περιβληθοῦν δύναμη ἀπὸ ὑψηλά!

19 Ἐὰν λοιπόν αὐτὸ ποὺ ἔγινε στὴν ἀρχὴ γινόταν ὡς σήμερα, νὰ μοιράζει δηλαδὴ τὸ ἅγιο Πνεῦμα στὸν καθένα, σὰ φλόγα πυρός, τὰ χαρίσματα, ἔπρεπε νὰ εἶναι ὅλοι σ' ἐκεῖνον τὸν τόπο ὅπου γινόταν ἡ διανομὴ τῶν χαρισμάτων. **Ἐὰν ὅμως τὸ Πνεῦμα πνέει ὅπου θέλει, γίνονται μέτοχοι τοῦ χαρίσματος κι αὐτοὶ ποὺ πίστεψαν ἐδῶ, κατὰ τὴν ἀναλογία τῆς πίστεως, ὅχι ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψη**

20. **στὰ Ἱεροσόλυμα.**

16. Πράξ. 2,1.

17. Λουκά 24,49.

18. Πράξ. 2,3.

19. 10. 3,8.

20. **Ρωμ. 12,6.** (Προσοχὴ ιδιαίτερη!)

Ὑπ' ὄψιν: Ἡ ἐπιστολὴ προέρχεται ἀπὸ τὸν 4^{ον} Τόμον, σελ. 350-359 τοῦ Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης, Πατερικῶν Ἐκδόσεων «ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΠΑΛΑΜΑΣ» τοῦ κ. Γεωργίου Μερετάκη, ὃν καί προφρόνως εὐχαριστοῦμεν.

Ἱερεὺς Ἰωάννης Νικολόπουλος

ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ

15.4.2023

(Ἐπὶ τῇ ἀθρόα, πλημμυρικῇ καὶ «θαυματολαγνικῇ» προσελεύσει τῶν **χιλιάδων Προσκυνητῶν**, πρὸς παρακολούθησιν τῆς «**Τελετῆς τῆς ἀφῆς τοῦ**

**ἀγίου Φωτός» κατά τό Μέγα Σάββατον,
εἰς Ἱεροσόλυμα).**

Τό κατωτέρω, ληφθήτω σοβαρότατα ὑπ' ὄψιν:

Μόνον, διά τήν ὑπ' ἀριθ. 20 Παραπομπήν καί τό Χωρίον **Ρωμ.12,6-8**, ἐπαναπροωθῶ τήν, **ἤδη**, ἀξιολογηθεῖσαν καί **διελθοῦσαν** (μᾶλλον) τῆς κρίσεως ὑμῶν, -οὐχί ἄνευ λόγου, σωτηρίου σκοποῦ καί ψυχικῆς ὠφελείας, πάντως-ἀποσταλεῖσαν ἐπιστολήν παρά τοῦ Ἀγίου Γρηγορίου Νύσσης, πρὸς Κ η ν σ ί τ ο ρ α . Ἐνέργειά μου τήν ὁποίαν, -ὡς πρὸς τήν λεπτομέρειαν- "τῶν διαφόρων χαρισμάτων ἅτινα ἔχομεν, κατά τήν ἀναλογίαν τῆς πίστεως" (Ρωμ.12,6), πρέπει ἀπαραιτήτως καί πρωτίστως αὐτά ἐν συνεχείᾳ, νά ἔχωμε μυαλό ἔννοια καί πνεῦμα "διακονίας, διδασκαλίας, παρακλήσεως, μεταδόσεως μέθ' ἀπλότητος, προΐσταμενίας μετά σπουδῆς καί συνεχοῦς παρουσίας, καί ἐλεημοσύνης μεθ' ἰλαρότητος" (ἐ.ἀ)· οἱ, ὡς Κ η ν σ ί τ ω ρ , εἰς ἕκαστος δεχόμενοι τήν ἐπιστολήν καί μελετῶντες ταύτην. **Μή** θαυματολάγνοι ἀποδεικνυόμενοι, οἱ ἀπό τόπου εἰς **τόπον** διαρκῶς μεταβαίνοντες ἀναγνωριζόμενοι, ἵνα **πλειότερας** χάριτος καί βοηθείας παρά Θεοῦ τύχωμεν, μέσω τῶν **λίαν** ἀγαπηθέντων "**φίλων Αὐτοῦ, ἀγίων**" (Ψαλ.138,17). Δι' "**ὧν ἐθαυμάστωσεν, καί θαυμαστά ποιεῖ ὁ Κύριος**" (Ψαλ.4,3.. Ψαλ.97,1), καί "**Θαυμαστός ἐστὶν ὁ Θεός ἐν τοῖς ἀγίοις Αὐτοῦ**" (Ψαλ.67,35). Χωρίς οἱ ἄκτιστες ἐνέργειες καί ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ νά **περιορίζονται τοπικῶς καί χρονικῶς**. Ἀλλίμονον! Ὁ Θεός καί ἡ Χάρις Αὐτοῦ **ἀπεργάζεται τὰς ἰάσεις, τὰς θεραπείας καί τὰ θαύματα, τὰ θαυμαστά γεγονότα!** "**Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντός ἡμῶν ἐστὶ**" (Λουκ.17,21). "**Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἔρχεται μετὰ παρατηρήσεως**" (Λουκ.17,20). "**Τὰ σώματα ἡμῶν, νὰ ὡς τοῦ ἐν ἡμῖν ἀγίου Πνεύματος ἐστί**" (Λουκ.6,19).

Κοντολογίς. Ἐπὶ τέλους, τί λέτε; Ὅταν ὁ Ἰδιος ὁ Υἱὸς καί Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐπικαλεῖται **ρητά** καί κατηγορηματικά ὅτι "**ἦρθε ἡ ὥρα, πού οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ θά προσκυνήσουν τόν Πατέρα ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ, διότι ὁ Πατήρ ἔτσι, κατ' αὐτόν τόν τρόπον, τέτοιους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν**" (Ἰωάν.4,23), διότι "**Πνεῦμα ὁ Θεός, καί τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν**" (Ἰωάν.4,24), ναι! Κατόπιν ὅλων τῶν ὡς ἄνω, θά εὐρίσκονται περιθώρια καί "κίβδ ηλα νομίσματα" ἀκόμη δικά μας, γιά "σουρτουκέματα" καί δῆθεν "πνευματικές ἀποδημίες" καί τρέχα γύρευε;;;!!! ...

καί "Ν ι κ ο λ ο κ α ρ τ έ ρ ε ι"
τό ταίρι μ' **ἄλλο** ταίρι

κι' **ὄχι** πιά «περιστέρι»,
μά « κ ε ρ α υ ν ο χ α μ π έ ρ ι » !

Γιατί στά **ξένα** μέρη,
εὐρῆκε μπουρλοτιέρη,
πού ἄναψε φωτιά,
καί **ξέχασε** παιδιά,
καί ἄντρα **ἀγκαλιά**·

Καί τή **στερνή** τή γνώση,
πάει γιά νά περισώση
καί νά περιμαζώση
μετ' ἀπ' ὅ,τ' ἔχει γίνει
κατά τή Νέα Κρήνη
καθείς, μά εἶν' **ἀργά**.

Τό **πένθος** ἀρχινᾷ,
ἀντί νά 'ρθῇ χαρά,
πατέρα φουκαρά,
σύζυγε **μασκαρά!!!**

Ἔβαλες **Θεό** στήν **πάντα**;!
Κλαῖγε μόνος σου γιά **πάντα**...

Κρίμα ἂν "κυνήγαγες τό χρήμα"!
Ἄν τῆς ἔκανες **χατήρια**,
καί **ἄλλοῦ** τά «μπανιστήρια» ...

Ξαπόσταινε από ἔριδες
κι' εὔρισκε **Καμηλιέρηδες**.

Προηγούνταν τά Μυστήρια.
Πρῶτα ὁ ΓΑΜΟΣ, οἱ Βαφτίσεις...
Ἄγνωστες οἱ διαχύσεις,
οἱ ἔρωτες κι' οἱ «κατακτήσεις» ...!!

Ὅχι τό νά προσκυνήσης
εἰς τοὺς Ἁγίους τοὺς Τόπους,
καί νά εὔρης "**παλιανθρώπους**"!!!!
Κατ' **ἀνέμου** νά πάη τό σπίτι,
καί νά βγῆς ἀπ' τό **φεγγίτη**!!!

(π. Ἰωάννης)